ANGELUKO IKASLEAK.

OSOGUNEKO ERAKASKERA.

1996-97 IKAS-URTHEA

HOGOITALAUGARREN ERAKASPENA.

(I) ELHEKETA : ASTE HUNTAKO SOLAS-GAIA.

1. Beren behatzak ez ahitzeko emaztek zer egiten zuten?
2. Gaxuxa nor da?
3. Gizonetan nor dira bozitore edo ernenak?

Piarres

(II) ARTHO XURITZEN. 2.

Emaztekiak, gehienak –beren behatzak ez ahitzeko[1]– othe-adarrez eginikako xiriekin[5] ari ziren; gizonak aldiz, sanoki, lan gogorrenetan sorhaiotu[6] erhiekin[7]. Eta, guziek, hostoak burutraino ideki ondoan, hosto hek sorbalda gainetik botatzen zituzten brixtakoan, beren xangar ttikiekin. Meta handi egiten zen horrela artho-xuritzaleen gibelean, behieri geroan janaraztekoak hek ere.

Hotzik ez zuen orai nehork barne hartan, eta hirria hirriaren ondotik zabilan, selauru handian. Jada, bere boz maitea, lepho luxe batean, mahasti-aihena bezala kurumilkatuz, Janpiarre hasia zen kantuz:

"Artho xuri xuri bi bahetan pasatu..."

Bainan, berehala, Gaxuxak, Oihanaldeko etxekandreak, ezti eztia erran zion bere xokotik:

"Bertze zerbeit emaguk,(1) othoi, Janpiarre. Ez dakitalarik ongi, uste diat ez den pullitenetarik hik orai eman dukan hoi... eta hemen baituk, gaur, gazteak eta haurrak ere bai".

Eta, gehiagokorik gabe, gogorik hoberenean, hasi zen beraz Janpiarre:

"Aitak, eman daut dotea,
Neurea, neurea!
Urdeño bat bere umekin,
Oilo koloka bere xitoekin,
Tipula korda heiekin,
Tipula korda heiekin!

Otsoak jan daut urdea,
Neurea, neurea!
Axeriak oilo koloka,
Garratoinak[8] tipula korda;
Adios neure dotea!
Adios neure dotea!

Eta guziek betan, Janpiarreren ondotik eman zuten errepika pullita.

Hain xuxen, saskiak berriz ere mukurru[9] betheak zirelakotz, ozkarrean biek betan hartu zituzten Bixentek eta Piarresek. Eta, bertze selaururat, idortzerat, saski hetako arthoak eremaitearekin, Bixentek hirri zafla batean erran zion Piarresi:

"Urdeño, oilo-kolokaz eta tipula-sokaz bertzerik badukek egun batez, nik dakidan etxeko-alaba on bati, eskaintzeko!..."

Eta guziek maiteki hirri egin zuten selauruan.

UKAN. CONJUG. FAMILIÈRE
C.D.O

Nik	diat	dinat	= je l'ai
Hik	duk	dun	= tu l'as
Harek	dik	din	= il l'a
Guk	diagu	dinagu	= ns l'avons
Zuek	duzue	duzue	= vs l'avez
Heiek	die	dine	= ils l'ont

(1) Emaguk = donne-nous

(III) ADITZ IKASKUNTZA.

31. Ondotik zabilan. 32. Erran zion
33. Ez dakitalarik 34. Bertzerik badukek.

31. IBILI. Indicatif.

Présent		Imparfait	
Ni nabila	= Je marche	Nindabilan	: je marchais
Hi habila	= Tu marches	Hindabilan	
Zu zabiltza	=	Zinabiltzan	
Hura dabila	=	Zabilan	
Gu gabiltza	=	Ginabiltzan	
Zuek zabiltzate	=	Zinabiltzaten	
Hek dabiltza	= Ils marchent etc.	Zabiltzan	: ils marchaient etc.

32. UKAN. Conj. à dble cplt. Indicatif Imparfait

Objet singulier. Neri = à moi. Compl. Indirect sing

Zuk zinautan	= vous me l'aviez	Erraiten zinautan = vous me le disiez
Harek zautan	= il me l'avait	
Zuek zinautaten	= vous me l'aviez	
Heiek zautaten	= ils me l'avaient	

Hari = à lui

Nik nion	= je le lui avais	
Zuk zinion	= vous le lui aviez	Erraiten nion = Je le lui disais
Harek zion	= il le lui avait	
Guk ginion	= nous le lui avions	
Zuek zinioten	= vous le lui aviez	
Heiek zioten	= ils le lui avaient	

Zuri = à vous

Nik nauzun	= je vous l'avais	Je vous l'avais dit = Erraiten nauzun
Harek zauzun	= il vous l'avait	
Guk ginauzun	= nous vous l'avions	
Heiek zauzuten	= ils vous l'avaient	